

К.е.н., доцент Савченко Н.М.
доцент кафедри обліку, оподаткування та аудиту
Житомирський національний агроекологічний університет
м. Житомир
E-mail: nataliyasavchenko2010@ukr.net

УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ПРОЕКТІВ

Із розвитком ринкових відносин в Україні актуальними стали дослідження в частині теоретичних розробок та практичного впровадження управління проектами. І хоча проведені ґрунтовні академічні дослідження в сфері управління проектами, питання організації управлінського контролю за

управління проектами приділялася недостатня увага. Таким чином, існує значний розрив в академічному розумінні концепції управлінського контролю та можливостей застосування його елементів при управлінні проектами в умовах функціонування вітчизняних підприємств. Важливим при цьому є врахування досвіду економічно розвинених країн.

Управління проектами – це методологія організації, планування, керівництва, координації трудових, фінансових і матеріально-технічних ресурсів протягом проектного циклу, спрямована на ефективне досягнення його мети шляхом застосування сучасних методів, техніки та технології управління для досягнення визначених в проекті результатів за складом та обсягом робіт, вартістю, часом, якістю та задоволенню учасників проекту [1]. Його метою є реалізація спеціальної мети проекту та врешті-решт досягнення вимог та очікувань заінтересованих сторін.

На практиці управління проектами – це діяльність, що супроводжується ризиками та труднощами. З розвитком економіки, науки і техніки проекти стають все більш складними. Так, участь в проекті можуть приймати багато організацій, які будуть виконувати різноманітні види робіт та використовувати при цьому велику кількість ресурсів. Виконання проекту в умовах обмеженості ресурсів може бути досягнуто лише за наявності ефективної системи контролю в межах управління проектами. Таким чином, передумовою та ключовою умовою реалізації кінцевих цілей є функціонування ефективної системи управлінського контролю в процесі управління проектами.

Що стосується вітчизняної практики управління проектами, то тут спостерігається великий розрив між Україною і, наприклад, економічно розвиненими країнами. Це відбувається через недоліки в організації системи управлінського контролю, а саме: відсутність планування, системного підходу та координації. Система управління проектами на практиці, для подолання недоліків управлінського контролю, повинна перманентно сприяти всебічному розвитку управління проектним контролем.

Проектуванню підлягає велика кількість організаційних процесів. Це

серія управлінських заходів для досягнення кінцевої мети організації. Хоча проекти значно відрізняються за своїм характером, масштабом, обсягом інвестицій та вимогами методів, що застосовуються, всі вони проходять весь процес своєї реалізації: від запуску, планування, реалізації до закриття.

Управління проектами є управлінською діяльністю, що передбачає необхідність використання знань із багатьох галузей. Адже проект є відносно складною діяльністю, яка складається із декількох етапів та співпрацює із багатьма суб'єктами господарювання. Іноді проект буде виконуватися в умовах невизначеності, буде відчуватися вплив факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. В ході управління проектами виникає необхідність в організації діяльності персоналу, який може знаходитись територіально в різних місцях за наявності обмеженості забезпечення технічної ефективності, різного графіку роботи, вартості робіт та ін. Усі ці фактори обумовлюють необхідність наявності обізнаності у різних сферах за для вирішення проблемних питань.

Складність та ризики, що супроводжують процес реалізації проектів часто обумовлюють виникнення відхилень від очікувано результату. В зв'язку з цим керівники проектів повинні розробляти плани, стосовно виконання окремих етапів проекту та контролювати їх масштаби, графік дотримання виконання робіт та вартість проекту. Як вже зазначалось, в ході проведення управлінського контролю можуть бути виявлені відхилення. Якщо вони з'являються, менеджер повинен відкоригувати план, запропонувати механізми усунення виявлених відхилень після аналізу причин їх виникнення та нарешті, зробити оцінку результату реалізації проекту. Отже, ця діяльність і є управлінням проектом. Таким чином, невід'ємною складовою управління проектами є контроль за ходом його реалізації.

При реалізації будь-якого проекту його інвестори, менеджмент та клієнти будуть контролювати процес його реалізації, якість і вартість лише з власної позиції. Відповідальність, повноваження та інтереси всіх цих зацікавлених сторін є предметом системи управління проектами. Інвестори проекту є кінцевими керівниками проекту. Вони володіють повноваженнями із прийняття

рішень щодо графіка виконання робіт, витрат, якості, а також всебічного управління проектом, і вони можуть зробити вирішальний вплив на організацію системи управлінського контролю проектів.

Що стосується формування стратегії проекту, то клієнти повинні встановити його цілі, вони визначають задачі проекту, допомагають сформулювати та затвердити плани виконання проекту. Клієнти відіграють важливу роль у проходженні ключових етапів реалізації проекту і при цьому визначають методологічний інструментарій управлінського контролю, встановлюють розмір граничних витрат на його проведення.

Очікується, що управління проектом: визначатиме вимоги проекту (конкретний обсяг, графік та вартість); окреслює обмеження та припущення щодо проекту; вивчає, затверджує та розпочинає процес планування вхідних ресурсів та управління проектами; встановлює специфічні критерії управлінського контролю; контролює діяльність, графік виконання процесів (робіт), якість, вартість і ризик; затверджує результати проектної звітності та порядок проведення оцінки.

Отже, управлінський контроль проекту - це ціла система, що складається з низки завдань. Метою цієї системи є реалізація цієї управління проектами з використанням технологій управління науковими проектами. Варто відзначити, що об'єкт управління проектами не можна плутати з об'єктом управління підприємства. Проект є лише невеликою частиною великої системи підприємства. Цілі управління підприємством є великими, а основною метою управління проектом є досягнення поставленої мети.

Список використаної літератури

1. Мазур И.И., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Управление проектами: Учебное пособие /Под общ.ред. И.И. Мазура.—2-е изд. — М.: Омега-Л, 2004. — 664с.